

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ

Збірник наукових праць

Випуск 17

Засновано у 2015 році

Рівне – 2023

УДК 37 : 005.591.61 -66
ББК 74.200

Інноватика у вихованні: зб. наук. пр. Вип. 17. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт.ун-т; упоряд.:О. Б. Петренко; ред. кол.: О. Б. Петренко, Н. Б. Грицай, Т. С. Ціпан та ін. Рівне: РДГУ, 2023. 383 с.

До збірника увійшли наукові праці з теорії і методики освіти та виховання. У наукових розвідках представлено різновекторність сучасних підходів до змісту, форм і технологій освітнього процесу, починаючи від дошкілля і завершуючи вищою школою.

Редакційна колегія

Головний редактор: **Петренко Оксана Борисівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Заступник головного редактора: **Грицай Наталя Богданівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри природничих наук з методиками навчання Рівненського державного гуманітарного університету;

Відповідальний секретар: **Ціпан Тетяна Степанівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Члени редакційної ради:

Сухомлинська О. В., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, головний науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського;

Павелків Р. В., доктор психологічних наук, професор, перший проректор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету;

Федяєва В. Л., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. С. Петухова Херсонського державного університету.

Члени редколегії:

Androszczuk Irena (Андрощук І. М.), доктор габлітований, професор, професор кафедри Педагогіки праці та андрагогіки Академії педагогіки спеціальної імені Марії Гжегожевської у Варшаві (Республіка Польща);

Безкоровайна О. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри міжкультурної комунікації, теорії, історії та методики викладання зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету;

Вихрущ А. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Тернопільського національного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського;

Дичківська І. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти імені проф. Т. І. Поніманської Рівненського державного гуманітарного університету;

Кобилянський О. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри безпеки життєдіяльності Вінницького національного технічного університету;

Ковальчук О. С., доктор педагогічних наук, професор, провідний науковий співробітник Національного університету харчових технологій;

Кравченко О. О., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Мельничук І. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки вищої школи та суспільних дисциплін Тернопільського державного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського;

Павелків К. М., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету;

Пелех Ю. В., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи, завідувач кафедри педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи Рівненського державного гуманітарного університету;

Pobirchenko Natalia (Побірченко Н. С.), доктор габілітований, професор, професор надзвичайний на факультеті суспільних та гуманітарних наук Державного вищого навчального закладу імені Вітелона в Легніці (Республіка Польща);

Пустовіт Г. П., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри методики викладання і змісту освіти Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;

Савчук Б. П., доктор історичних наук, професор, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту ім. Б. Ступарика Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника;

Sieradzka-Baziur Bożena (Сєрадзька-Базюр Б.), доктор габілітований, професор, проректор з наукової роботи і освітніх програм, Академія «Гнґатіанум» у м. Кракові (Республіка Польща);

Сойчук Р. Л., доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету;

SirojC Zdzislaw (Сіройц Здзіслав), доктор габілітований соціальних наук в галузі педагогіка, професор, професор кафедри педагогіки Інституту педагогіки і психології Вищої школи менеджменту у Варшаві (Республіка Польща);

Баліка Л. М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Skubisz Jolanta (Скубіш Йоланта), кандидат соціальних наук в галузі педагогіки, ад'юнкт відділу педагогіки і психології Академії гуманітарно-економічної в м. Лодзь, член групи соціальної педагогіки в Комітеті педагогічних наук Польської академії наук у Варшаві (Республіка Польща);

Остапчук Н. О., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційно-комунікаційних технологій та методики викладання інформатики Рівненського державного гуманітарного університету;

Петренко С. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційних технологій та моделювання Рівненського державного гуманітарного університету;

Шадюк О. І., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної педагогіки і психології та спеціальної освіти імені проф. Т. І. Поніманської Рівненського державного гуманітарного університету.

Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 21161-10961Р.

Наказом Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. збірник наукових праць РДГУ «Інноватика у вихованні» включений до Переліку наукових фахових видань України у категорію «Б» у галузі педагогічних наук (спеціальності – 011, 014, 015).

Фаховий збірник наукових праць РДГУ «Інноватика у вихованні» індексується міжнародною наукометричною базою даних Index Copernicus International:
<https://journals.indexcopernicus.com/search/details?id=48435>

Упорядники: проф. Петренко О. Б., доц. Ціпан Т. С., доц. Баліка Л. М., Бабяр А. А.
Науково-бібліографічне редагування: наукова бібліотека РДГУ.
Друкується за рішенням Вченої ради РДГУ (протокол № 6 від 25 травня 2023 р.)

Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2023

ЗМІСТ

Rudenko W., Rudenko N. Problem w badaniach pedagogicznych – analiza metodologiczna.....	7
Виткалов С. Особливості комунікативної взаємодії диригента та учасників оркестрового колективу.....	18
Дичківська І. Використання зарубіжних інноваційних практик у побудові простору шкільного приміщення початкової школи України.....	27
Коляда Н. Педагогічна біографіка як предмет наукових досліджень: поняттєво-термінологічні аспекти.....	38
Лодатко Є. Майбутньому вчителю початкової школи про виховний потенціал навчання математики.....	48
Mikhno O. Foreign biographical dictionaries of educators: creation concepts and content features.....	68
Mykhalchuk N., Ivashkevych E., Kvasnetska N., Gron L. Innovative ways of solving a problem of using mnemonics strategies to improve primary stage pupils' EFL vocabulary learning.....	79
Петренко О., Баліка Л., Бричок С., Гудовсек О. Роль дисципліни «Технологія та організація наукових досліджень в освіті» у підготовці майбутніх магістрів початкової освіти.....	91
Потапчук Т. Особливості професійної діяльності майбутнього диригента оркестрового колективу.....	103
Романюк С., Мафтин Л. Національно-патріотичне виховання в умовах викликів сучасності.....	112
Руденко Н., Руденко В. Статеві відмінності психологічної сепарації у старших підлітків.....	122
Шарата Н. Виховна робота у Миколаївському національному аграрному університеті під час війни.....	132
Баліка Л., Філоненко Р. Створення сучасного освітнього простору у закладах загальної середньої освіти на основі педагогіки Реджо Емілія.....	141
Бісовецька Л., Верхова І. Виховний потенціал волонтерської діяльності ліцеестів.....	152
Боровець О. Облаштування безбар'єрного простору класної кімнати початкової школи України в умовах інклюзивного навчання.....	162
Вашак О., Манжелій Н., Фазан Т. Використання інформаційно-комунікаційних технологій як засобу національного виховання дітей дошкільного віку.....	172

Ветрова І., Потапчук С., Верьовкіна О. Проблема формування вміння планувати урок англійської мови.....	183
Горобець І. Інформаційно-комунікаційна компетентність керівника закладу вищої освіти.....	195
Губіна А., Мартинюк А., Герасимчук Г. Технологія перевернутого навчання у практиці вивчення іноземної мови у технічному ЗВО.....	202
Kishchenko N., Dunaievska O. Methodology of teaching emotionally colored metaphors in song discourse.....	211
Максимчук Т., Пантелєєв В. Предметно-мовно інтегроване навчання (CLIL) на заняттях біології і екології як метод підвищення мотивації до вивчення іноземної мови.....	217
Мороз Л., Ковалюк В., Масло І. Використання мобільних додатків у процесі вивчення англійської мови.....	224
Павелків О. Навчальна дисципліна «Інноваційні підходи до навчання математики» у структурі підготовки магістрів спеціальності 014 Середня освіта (Математика).....	231
Перішко І., Білоус Т., Верьовкіна О. Особливості навчання говорінню англійською мовою у закладах вищої освіти.....	241
Пилипюк Л. Студентоцентроване навчання на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням.....	248
Романюк С., Трофімчук В. Процес організації заняття іноземної мови у закладах вищої освіти методом навчальних станцій.....	255
Синіцька Н. Особливості використання інтерактивних методів в процесі навчання математики.....	263
Сілков В., Сілкова Е. Застосування ігрових технологій у процесі вивчення нумерації чисел першого десятка під час дистанційного навчання.....	271
Стельмашук Ж. Педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів початкових класів до вирішення педагогічних ситуацій та задач в освітньому процесі НУШ.....	280
Стрижаков А. Організаційні впливи та соціалізація.....	288
Сухомлинська Л. Лист як форма звертання до читача в педагогічних працях В. Сухомлинського.....	297
Ткаченко В., Комар І. Роль трансференції у вивченні граматики англійської мови.....	305
Ціпан Т. Технології виховання в НУШ: музейна педагогіка.....	312
Шалівська Ю. Дефініція і сутнісне наповнення поняття «формування комунікативної культури майбутнього фахівця» у різних галузях і спеціальностях.....	322

Шурин О., Симонович Н. Теоретико-методичні основи педагогічної творчості в професійній підготовці майбутніх педагогів.....	334
---	------------

Доробки молодих науковців

Голя Г. Досвід Луцького педагогічного училища у підготовці вчителів Волині (1944-1952).....	341
--	------------

Коняхін Ю. Міжнародна академічна мобільність в закладах фахової передвищої освіти.....	349
---	------------

Мельникович Г. Роль дитячої української художньої літератури у вихованні духовності здобувачів освіти старшого підліткового віку.....	357
--	------------

Шамсутдинова М.-С. Аксіологічна парадигма підготовки майбутніх фахівців з іноземної мови.....	368
--	------------

Nataliia Mykhalchuk

Doctor of Psychology, Professor,
the Head at the Department of English Language
Practice and Teaching Methodology,
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0003-0492-9450
e-mail: natasha1273@ukr.net

Ernest Ivashkevych

PhD in Psychology, Associate Professor
at the Department of English Language Practice
and Teaching Methodology, the Translator,
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0001-7219-1086
e-mail: ivashkevych.ee@gmail.com

Nataliia Kvasnetska

PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor at the
Department of English Language Practice and Teaching Methodology,
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0002-0682-2000
e-mail: syaska_n_v@ukr.net

Larysa Gron

PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor at the
Department of English Language Practice and Teaching Methodology,
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0002-8115-9798
e-mail: larisa.gron@gmail.com

**INNOVATIVE WAYS OF SOLVING A PROBLEM OF USING
MNEMONICS STRATEGIES TO IMPROVE PRIMARY STAGE PUPILS'
EFL VOCABULARY LEARNING**

Abstract. In the article it is shown types of mnemonics strategies that teachers might employ. According to different researches, there are five classes of mnemonics: linguistic, spatial, visual, physical response and verbal methods. Linguistic mnemonics usually are understood as key methods. Spatial mnemonics include some spatial grouping and so called “finger methods”. These methods also

involve the ways which help to connect new concepts with some familiar place, a pattern or a script, which can help in the process of memorization of the material. Visual mnemonics help any person to make use of pictures or in visualizations them, to create some associations by the basic concept (in such a way there are symbolic, mnemonics, also, pictographic ones). The verbal mnemonics is used when the meaning of some stories, novels can help students to remember the information, combining with some methods, such as grouping or re-grouping, or providing semantic organization and story-telling, or building up narrative chains. Physical mnemonics take a place when the body parts help the person to remember, either by help of some movements or physical response.

In the paradigm of English Language Methodology, the formulation of definitions, which depend on mnemonic spheres of the person, it is mainly carried out by scripts or frames. The pedagogical and psychological mechanisms of quantification of any language do not allow the person to create a wide practice of giving the definitions, using scripts or frames. But with the help of the last ones, it is impossible to exclude the corresponding role of the language in the English Language Methodology.

Keywords: mnemonics strategies, linguistic mnemonics, spatial mnemonics, visual mnemonics, verbal mnemonics, physical mnemonics.

Problem statement. The person's memory determines the use and the participation of previous experience in people's natural or purposeful behavior. From this point of view, memory at the moment of fixation of the reaction of the person who perceives the information reproduces the activity in its full sense of the word (Murphy, Melandri & Bucci, 2021). This definition of the individual's memory contains some explicit or hidden form of its main components, characteristics, signs and qualities of the behavior of the person, which are understood by us as fundamental frames of contemporary psychological knowledge, of explaining by us the person's cognitive processes (Cover & King, 1978). According to this, the problem of use mnemonics strategies in the English Language Methodology is very actual.

The purpose of the article is to study innovative ways of solving a problem of using mnemonics strategies to improve primary stage pupils' EFL vocabulary learning.

So, **the objects** of our research are: 1) to describe pedagogical and psychological researches of the person's memory; 2) to show the ways of the development of a child's main cognitive processes, including memory; 3) to describe the functions of memory; 4) to emphasize the problem of mnemonic sphere of the person within the paradigm of the Activity Approach; 5) to describe five classes of mnemonics: linguistic, spatial, visual, physical response and verbal methods; 6) to present the pedagogical and psychological mechanisms of quantification of any language, using scripts or frames, with the help of which it is impossible to exclude the corresponding role of the language in the English Language Methodology.

The main research material. Pedagogical and psychological researches of memory have to be included into the context of different scientific paradigm, but we have our own point of view. At the same time, it is proof, that a person is the subject

of study either as a product of biological development or as an ordinary individual with his/her own genetic program. However, it is not easy to compare the knowledge obtained during the study of the phenomena of “memory”. Also, we’ve to study how mnemonic abilities influence and such complex processes as learning and teaching (Berninger & Abbott, 2010).

From the pedagogical and psychological point of view, memory plays the role of some intensifier of various characteristics, so, it realizes mnemonic abilities. These ones are the most important qualities of the person, because they influence the speed, accuracy and strength of individual memorization (Bucci, Maskit & Murphy, 2016). Having been the complex of mental abilities, memory, interacting some different functions, permeates other mental processes. So, memory is a part of the structure of intelligence, the person’s experience and knowledge, which are not free from the great influence of culture, history and the life of the individual (Adachi & Willoughby, 2015). At the same time, memory displays its own specific laws, and this process constitutes a separate field of scientific research (by some stability, dynamics, accuracy, volume and other parameters of memory).

However, the level of memory itself has played the dominant role from the birth of the person. Without diminishing the importance of basic factors, we’ve to note that children are born with different mnemonic abilities, of high and low levels. But not the last role is played by the specially created environment in the family, by public and educational establishments (Conners, 2009).

The development of a child’s main cognitive processes, including memory, in preschool age can be spontaneous and controlled, organized and disorganized, and the level of intelligence having been achieved by a child up to 6-7 years old, as well as the degree of his/her readiness to study at school, depends significantly on how much information or informative frames in preschool institutions was perceived out during the previous three or four years (Cui, Wang & Zhong, 2021). These years make a significant contribution to the cognitive development of children. It is no coincidence that the leading type of the person’s activity at this age is a game, which is complemented, of course, by other types of activity that affect the child’s development, including the process of communication (Ehri, Nunes, Willows, Schuster, Yaghoub-Zadeh & Shanahan, 2001).

In the early age children have great opportunities for improving cognitive processes, primarily perception through the formation of sensory actions, consciously regulated by the aim of transforming perceptual activity in order to build adequate images of it. In conjunction with the development of perception in preschool age there is a process of improving the child’s memory (Guevara Erra, Mateos, Wennberg, & Velazquez, 2016). But if the possibilities for the development at this age are more or less limited than perception, they are much wider or more global than memory is. Its improvement is for children the most important, because preschoolers can proceed simultaneously along several different characteristics (El-Zawawy, 2021). The first characteristic is actualizing the processes of memorization of the person. The second one is the transformation of the child’s memory from direct to indirect scripts. The third characteristic shows the development of means and techniques of both memorization and attention.

By the end of preschool childhood, the person's memory is separated into a special independently controlled mental function of the child, which he/she can control from one degree to another one. In the elder preschool age, due to the presentation of special mnemonic tasks to other children, the transition of psychic processes to arbitrary memory takes a place. The more tasks preschoolers display, depend on their communication, the activities. The faster their memory turns from involuntary to voluntary, the more developed the mnemonic sphere of the person is. At the same time, mnemonic actions are separated into some special groups among other types of actions, which are performed in the connection with the implementation of this or that productive activity (Mykhalchuk&Ivashkevych, 2019). Mnemonics are actions, which have the aim of memorizing, saving and reproducing different types of information. For the development of the child's voluntary memory, it is important to catch in time and make the most degree of the person's desire to remember or recall something (Mykhalchuk&Khupavsheva, 2020).

The process of improving children's memory is connected with the use of mental operations of analysis, synthesis, comparison, generalization, establishment of meaningful connections in the processes of memorizing and reproducing material. We can say that the improvement of the child's memory occurs simultaneously with the improvement of his/her mental activity. In such a way it directly depends on it. It should also be noted that in accordance with the periodization of mental development proposed by scientists (Dubovyk, Mytnyk, Mykhalchuk, Rashkovska & Nabochuk, 2022), each age period, in addition to concrete psychological neoplasms, is also characterized by some dominant function.

In the researches of scientists (Cheng, Zhang, Wu, Liu & Li, 2016), the central function of preschool age is memory. The difference between the memory of a child and an adult, based on the contemporary researches, is not simply or usual natural "strengthening" of it, but from the point of view of "cultural acquisition" more and more important are new techniques. It we'd see from the side of the ability to use conditional characteristics, with the help of which for the child it is possible to increase the capabilities of its memory indirectly for many times (Astle & Scerif, 2011).

To begin with, we'd note, that there are some different types of memory: visual, auditory, tactile, etc. Moreover, visual memory prevails in the early childhood, that is, what the child sees, he/she remembers faster and better. But it is worth also remembering the main characteristics of preschool memory: the child remembers quickly and forgets just as quickly as it is possible (without repetition and doing a lot of exercises) in order to perceive some new material (Alderson, Nieminen & Huhta, 2016). Thus, the memory of preschoolers is "plastic" and needs constant training. Also, it should be emphasized that it is the purposeful development of mnemonic activity that ensures the activity of memory processes (we mean memorization and reproduction) (Carhart-Harris, Leech, Hellyer, Shanahan, Feilding, Tagliazucchi, Chialvo& Nutt, 2014).

The functions of the memory also have mentioned in this article. They are of great importance when a child enters school. In order to be able to learn the school program well, as for the child it is necessary to note that his/her memory becomes arbitrary.

In such a case the child has various effective means for memorizing, saving and reproducing educational material. Also, we've to emphasize that the development of memory, its improvement during preschool childhood is one of the important tasks facing educators and psychologists working in preschool establishments (Dubovyk, Mytnyk, Mykhalchuk, Ivashkevych & Hupavtseva, 2020).

It is also known that a lot of attention was and is being paid. It has been paid to the problem of memory development in Ukrainian and foreign Pedagogics and Psychology (Mykhalchuk & Bihunova, 2019). Although there are significantly some researches, which deal with the study of preschool age than to the research of memory of schoolchildren. In a great number of pedagogical and psychological researches, the performance of memory of preschool children was compared with the memory of pupils of school age and in the age of 7-9 years old (Mykhalchuk & Kryshevych, 2019). The empirical researches having been done in this direction were carried out by Gillet in Ancient times. He organized his research on himself and his two-year-old son. Dekroli and Degan, as well as Ilych, who investigated the growth of memory capacity when children reproduced meaningful drawings, displayed the same comparative study of memory productivity of children of primary school and junior school age.

Among some researches, which deal with the study of memory of pupils of primary school, it is necessary to point out some scientists (Mykhalchuk, Bihunova, Fridrikh & Vietrova, 2021), who investigated age differences in the performance by pupils of memorizing meaningless syllables and meaningful words. These scientists also showed the stages of the development of direct and indirect memorization of pupils of different age groups.

In a comprehensive study by scientists (Pimperton & Nation, 2010), the productivity of two types of mnemonics, voluntary and involuntary one, was compared. Again, the scientists talked about the subjects of different ages, including preschool children. The study of the process of the formation of mnemonic actions of children of preschool age became the object of a lot of scientific researches (Shiva Ram, Bhardwaj & Phani Krishna, 2017), who studied the differences of preschool children's memorization of items having been offered one by one and in pairs (in the latter case, in such a combination that allowed establishing semantic connections between the numbers of each pair).

In the researches of scientists (Pepperell, 2018) the subject of study was the effect, which emphasizes on the memory volume of the grouping of objects with the appropriate generalizing word. In the researches (Mykhalchuk, Ivashkevych, Nohachevska, Nabochuk & Voitenko, 2021) the development of memorization of visual and verbal material was compared. Also, the researches (Hogan, Adlof & Alonzo, 2014) had the aim to determine the role of language mediation in the process of memorization of preschool children. Different studies by researches (Drigas & Karyotaki, 2017) deal with the qualitative analysis of the content of reenactments of children in preschool age (including fairy tales). Some other researches (Dale & Duran, 2011) showed basic differences in memorizing by different types of connected material (poems, sayings, fairy tales).

It was common to all of these researches the predominant study of the productive side of memory of the person, such as some basic quantitative indicators of its

productivity. Much less attention was paid to the qualitative nature of age and individual differences in the very processes of memorization and reproduction by their dependence on the specific conditions in which they are studied (Chen, 2016).

The main studies of memory functions in familiar or similar conditions are, as we see, productive ones. These studies note that a person's memory is closely related to his/her motivational sphere, his/her needs, emotions, attitudes. Scientists' opinion is correct, according to the specific features of memory, which the authors called the unifying force that glues any previous conditions compared with the next one (Arrington, Kulesz, Francis, Fletcher & Barnes, 2014). Interpreting this statement in other words, we can note: the preservation of everything (we mean any information), accumulated from verbally structured forms to pictorial plans and sensory signs, preserves some basic specific differences of mnemonic sphere of the person. In other words, if it is one of the conditions for "the unity" of the psyche of the individual, for the harmonization of his/her personal structure.

Thus, a wide range of problems, approaches and methods of studying memory allows us to say that memory is not autonomous, but it is complexly organized, has deep roots in evolution, and it is characterized by the continuity of its development. It acts as a spatio-temporal management of the experience of a person as a "living, natural system" (Engle, 2002).

Analyzing the history of the study of memory, we should note that the peak of such kind of researches comes to the 50s and 60s of our centuries. In advance, several main directions can be observed in different researches. One of them deals with the general idea of the isolated nature of the memory's function, of some "pure" and unified nature of it. It comes from Spearman, who showed that memory is based on the general ability of the person to remember any information. Data began to accumulate, allowing us to talk about the multifactorial structure of the memory. The further development of researches on memory is associated with a great change in ideas about its isolated nature. It was shown that the person's memory is connected with other mental processes, primarily with thinking, perception, attention, etc.

The consideration of the problem of mnemonic sphere of the person within the paradigm of the Activity Approach mainly associated with the Ukrainian researchers, and it is of great importance. This made us possible to study the role of memory functioning in a real life of the person. The researches (Mykhalchuk, Zlyvkov, Lukomska, Nabochuk & Khrystych, 2022) showed the influence of mnemonic processing methods on memorization results. This indicates that memory is not a passive, but an active process that functions in deep relationships with other processes, and, first of all, with thinking, including a wider range of results of cognitive and practical human activity. However, according to this Approach, a situation had been arisen when the person's memory was dissolved into other processes and activities, having been completely detached from the special characteristics of the person's brain. All these records and preserve general information, and began to lose its specificity. Indeed, it is worth to agree with the opinion of a number of authors who believe that the more it becomes known about the methods of managing memory, the more difficult it is to understand what memory actually is.

In the scientific literature it was shown that there were many types of mnemonic strategies that teachers might employ. According to our researches, there are five classes of mnemonics: linguistic, spatial, visual, physical response and verbal methods. **Linguistic mnemonics** usually are understood as key methods. They also involve associating some information with new concepts, with familiar words and/or phrases. These concepts, words, word combinations and sentences help people to remember them quickly. There are **spatial mnemonics**, which include some spatial grouping and so called “finger methods”. These methods also involve the ways which help to connect new concepts with some familiar place, a pattern or a script, which can help in the process of memorization of the material. There are **visual mnemonics**. They help the person to make use of pictures or in visualizations them, to create some associations by the basic concept (in such a way there are symbolic, mnemonics, also, pictographic ones). **The verbal mnemonics** is used when the meaning of some stories, novels can help students to remember the information, combining with some methods, such as grouping or re-grouping, or providing semantic organization and story-telling, or building up narrative chains. **Physical mnemonics** take a place when the body parts help the person to remember, either by help of some movements or physical response.

These mnemonics, which are on Fig. 1, all these strategies. The sense and the meaning of any scientific definition presupposes the solution of two basic problems, which are emphasized on the localization of the ontological boundaries of the object having been determined (well-explored).

The descriptions of these boundaries are known as some specific, assumed characteristics, which in a great degree reflect a composition, a structure and functionality of the components, genesis, interrelations of the mnemonic sphere with other objects (these objects also influence the process of the remembering of information). In the paradigm of English Language Methodology, the formulation of definitions, which depend on mnemonic spheres of the person, it is mainly carried out by scripts or frames. Also, the pedagogical and psychological mechanisms of quantification of any language do not allow the person to create a wide practice of giving the definitions, using scripts or frames. But with the help of the last ones, it is impossible to exclude the corresponding role of the language in the English Language Methodology.

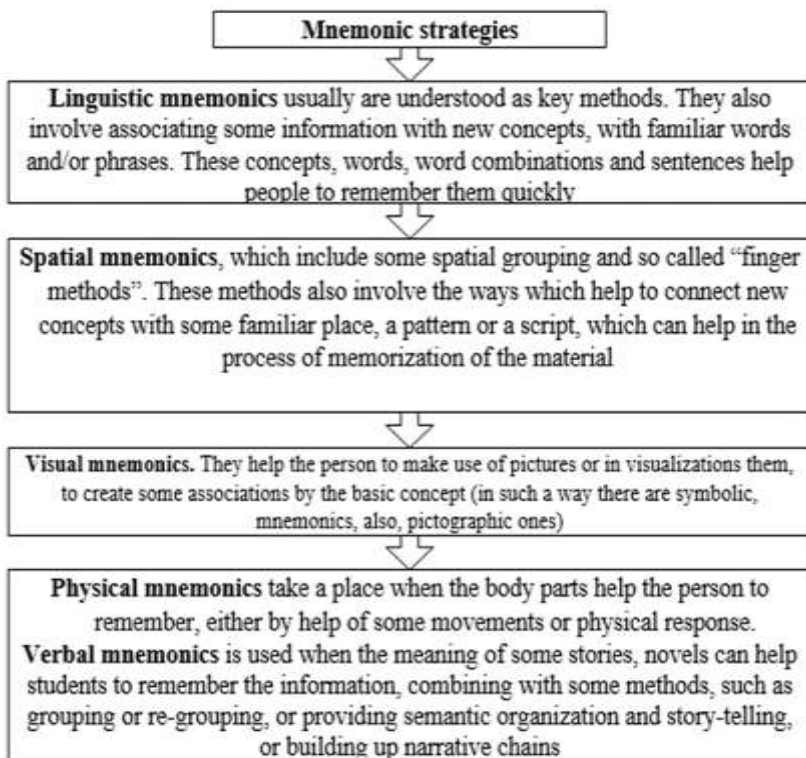

Fig. 1. Different types of mnemonic strategies

Conclusions and perspectives of further research. These types of mnemonic strategies cause the validity problems of verbal definitions, the evidence of which is actualized when pupils translate texts into different languages (for example, from English into Ukrainian or from Ukrainian into Russian). At the same time, the unification of the scientific language also cannot help us to solve a problem. It is, first of all, because there are a lot of all-linguistic features, like negotiation of the language, when it is difficult for pupils to study the language.

If we talk about mnemonic strategies, we'll find some useful examples which are valuable for the whole system of the English language. When it is necessary for us to understand some concepts, it is able for us to understand them by some not important characteristics. Also, we'll define them not only by their positive content, but negatively, by their relations with other definitions or terms of the English language system. These basic characteristics of some type of mnemonic strategies are unique ones (other concepts do not have such characteristics as these ones have). We'll investigate them in further our researches.

REFERENCES

- Adachi, P. & Willoughby, T. (2015). Interpreting effect sizes when controlling for stability effects in longitudinal autoregressive models: Implications for psychological science. *European Journal of Developmental Psychology*. Vol. 12(1). PP.116-128. <https://doi.org/10.1080/17405629.2014.963549>.
- Alderson, J. C., Nieminen, L. &Huhta, A. (2016). Characteristics of weak and strong readers in a foreign language. *The Modern Language Journal*. Vol. 100(4). pp. 853-879. <https://doi.org/10.1111/modl.12367>.
- Arrington, C., Kulesz, P., Francis, D., Fletcher, J. & Barnes, M. (2014). The contribution of attentional control and working memory to reading comprehension and decoding. *Scientific Studies of Reading*. Vol. 18(5). PP. 325-346. <https://doi.org/10.1080/10888438.2014.902461>.
- Berninger, V.W. & Abbott, R.D. (2010). Listening comprehension, oral expression, reading comprehension, and written expression: Related yet unique language systems in grades 1, 3, 5, and 7. *Journal of Educational Psychology*. Vol. 102(3). PP. 635-651. <https://doi.org/10.1037/a0019319>.
- Bucci, W., Maskit, B. & Murphy, S. (2016). Connecting emotions and words: The referential process. *Phenomenology and the Cognitive Sciences*. Vol. 15(3). PP. 359-383. <https://doi.org/10.1007/s11097-015-9417-z>.
- Carhart-Harris, R., Leech, R., Hellyer, P., Shanahan, M., Feilding, A., Tagliazucchi, E., Chialvo, D., & Nutt, D. (2014). The entropic brain: a theory of conscious states informed by neuroimaging research with psychedelics drugs. *Front. Hum. Neurosci.* Vol. 8 (20). PP. 32-45. <https://doi.org/10.3389/fnhum.2014.00020>
- Chen, J. (2016). *The Entropy Theory of Mind*. In: The Unity of Science and Economics. Springer, New York. 156 p.
- Cheng, Y., Zhang, J., Wu, X., Liu, H. & Li, H. (2016). Cross-lagged relationships between morphological awareness and reading comprehension among Chinese children. *Frontiers in Psychology*. Vol. 7. pp. 13-79. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2016.01379>.
- Conners, F.A. (2009). Attentional control and the simple view of reading. *Reading and Writing*. Vol. 22. PP. 591-613. <https://doi.org/10.1007/s11145-008-9126-x>.
- Cover, T. & King, R. (1978). A convergent gambling estimate of the entropy of English. *Information Theory, IEEE Transactions on*. Vol. 24 (4). PP. 413-421.
- Cui, G., Wang, Y. & Zhong, X. (2021). The Effects of Suprasegmental Phonological Training on English Reading Comprehension: Evidence from Chinese EFL Learners. *Journal of Psycholinguist Research*. Vol.50(2). PP. 317-333. <https://doi.org/10.1007/s10936-020-09743-2>.
- Dale, R. & Duran, N.D. (2011). The cognitive dynamics of negated sentence verification. *Cognitive Science*. Vol. 35(5). PP. 983-996.
- Drigas, A. & Karyotaki, M. (2017). Attentional control and other executive functions. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET)*. Vol. 12 (3). PP. 219-233. <https://doi.org/10.3991/ijet.v12i03.6587>.
- Dubovyk, S., Mytnyk, A., Mykhalchuk, N., Rashkovska, I. & Nabochuk, A. (2022). Training teachers to teach social competence to younger pupils. *Astra Salvensis*. Vol. 22 (1). PP. 457-470. <https://astrasalvensis.eu/?mdocs-file=2481>

Ehri, L., Nunes, S., Willows, D., Schuster, B., Yaghoub-Zadeh, Z. & Shanahan, T. (2001). Phonemic awareness instruction helps children learn to read: Evidence from the National Reading Panel's meta-analysis. *Reading Research Quarterly*. Vol. 36. PP. 250-287. <https://doi.org/10.1598/RRQ.36.3.2>.

El-Zawawy, A.M. (2021). On-Air Slips of the Tongue: A Psycholinguistic-Acoustic Analysis. *Journal of Psycholinguist Research*. Vol.50(3). PP. 463-505. <https://doi.org/10.1007/s10936-020-09755-y>.

Engle, R. (2002). Working memory capacity as executive function. *Current Directions in Psychological Science*. Vol. 11. PP. 19-23. <https://doi.org/10.1111/1467-8721.00160>.

Guevara E., Mateos, D., Wennberg, R., Perez & Velazquez, J. (2016). Statistical mechanics of consciousness: maximization of information content of network is associated with conscious awareness. *Phys. Rev. E*. Vol. 94 (052). p. 402. doi: 10.1103/PhysRevE.94.052402

Hogan, T., Adlof, S. & Alonzo, C. (2014). On the importance of listening comprehension. *International Journal of Speech-Language Pathology*. Vol. 16(3). PP.199-207. <https://doi.org/10.3109/17549507.2014.904441>.

Murphy, S., Melandri, E. & Bucci, W. (2021). The Effects of Story-Telling on Emotional Experience: An Experimental Paradigm. *Journal of Psycholinguist Research*. Vol.50(1). PP. 117-142. <https://doi.org/10.1007/s10936-021-09765-4>.

Mykhalchuk, N. & Bihunova, S. (2019). The verbalization of the concept of "fear" in English and Ukrainian phraseological units. *Cognitive Studies | Études cognitives*. Vol. 19. p. 11. Warsaw (Poland). <https://doi.org/10.11649/cs.2043>.

Mykhalchuk, N., Bihunova, S., Fridrikh, A. & Vietrova, I. (2021). The cross-cultural understanding of metaphors in the information technology sphere. *CognitiveStudies | Études cognitives*. Vol. 2021(21). PP. 24-75. Warsaw (Poland). <https://doi.org/10.11649/cs.2475>

Mykhalchuk, N. & Ivashkevych, E. (2019). Psycholinguistic Characteristics of Secondary Predication in Determining the Construction of a Peculiar Picture of the World of a Reader. *Psycholinguistics. Psykholinhvistyka. Psiholingvistika. Serii: Psykholohiia [Psycholinguistics. Psycholinguistics. Psycholinguistics. Series: Psychology]*. Vol.25(1). PP.215-231.Pereyaslav-Khmelnyskyi.<https://doi.org/10.31470/2309-1797-2019-25-1-215-231>

Mykhalchuk, N., Ivashkevych, E., Nohachevska, I., Nabochuk, A. & Voitenko, O. (2021). Psycholinguistic Mechanisms of Understanding Contemporary Poetry by Future Philologists. *PSYCHOLINGUISTICS*. Vol.30(1). pp. 139–179. <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2021-30-1-139-179>. Retrieved from <https://psycholing-journal.com/index.php/journal/article/view/1205>

Mykhalchuk, N. & Khupavsheva, N. (2020). Facilitation of the Understanding of Novels by Senior Pupils as a Problem of Psycholinguistics. *Psycholinguistics. Psykholinhvistyka. Psiholingvistika. Serii: Psykholohiia [Psycholinguistics. Psycholinguistics. Psycholinguistics. Series: Psychology]*. Vol. 28(1). PP. 214-238. Pereyaslav-Khmelnyskyi.<https://doi.org/10.31470/2309-1797-2020-28-1-214-238>

Mykhalchuk, N. & Kryshevych, O. (2019). The peculiarities of the perception and understanding of Sonnets written by W.Shakespeareby the students of the Faculty of Foreign Languages. *Psycholinguistics. Psykholinhvistyka*.

Psiholingvistika. Serii: Psykholohiia [Psycholinguistics. Psycholinguistics. Psycholinguistics. Series: Psychology]. Vol.26(1). PP. 265–285. Pereyaslav-Khmelnyskyi.<https://doi.org/10.31470/2309-1797-2019-26-1-265-285>

Mykhalchuk, N., Zlyvkov, V., Lukomska, S., Nabochuk, A. & Khrystych, N. (2022). Psycholinguistic paradigm of the Medical staff – Patients communicative interaction in the conditions of COVID-19 in Ukraine and Scotland. *PSYCHOLINGUISTICS. Vol.31(1). PP. 92–117.* [https://doi.org/10.31470/2309-1797-2022-31-1-92-117.](https://doi.org/10.31470/2309-1797-2022-31-1-92-117) Retrieved from [https://psycholing-journal.com/index.php/journal/issue/view/43.](https://psycholing-journal.com/index.php/journal/issue/view/43)

Pepperell, R. (2018). Consciousness and integrated energy differences in the brain.*arXiv:1804.10508. PP. 176-189.*

Pimperton, H. & Nation, K. (2010). Suppressing irrelevant information from working memory: Evidence for domain-specific deficits in poor comprehenders. *Journal of Memory and Language. Vol. 62(4). PP. 380-391.* [https://doi.org/10.1016/j.jml.2010.02.005.](https://doi.org/10.1016/j.jml.2010.02.005)

Shiva Ram, M., Bhardwaj, R. & Phani Krishna, P. (2017). Psychological pleasure in reading and visual cognition under colour luminance: A psycholinguistic approach). *Psychology Cognitive Science Open Journal. Vol.3(4). PP. 110-115.* [https://doi.org/10.17140/PCSOJ-3-132.](https://doi.org/10.17140/PCSOJ-3-132)

**ІННОВАЦІЙНІ ШЛЯХИ РОЗВ’ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ
ВИКОРИСТАННЯ СТРАТЕГІЙ МНЕМОТЕХНІКИ ДЛЯ
ПОКРАЩЕННЯ ВИВЧЕННЯ СЛОВНИКОВОГО ЗАПАСУ УЧНЯМИ
ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ**

Михальчук Наталія

доктор психологічних наук,
професор, завідувачка кафедри практики англійської мови
та методики викладання
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0003-0492-9450
e-mail: natasha1273@ukr.net

Івашкевич Ернест

кандидат психологічних наук,
доцент кафедри практики англійської мови
та методики викладання, перекладач
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0001-7219-1086
e-mail: ivashkevych.ee@gmail.com

Кваснецька Наталія

кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри практики англійської мови
та методики викладання

Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0002-0682-2000
e-mail: syaska_n_v@ukr.net

Гронь Лариса
кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри практики англійської мови
та методики викладання
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0002-8115-9798
e-mail: larisa.gron@gmail.com

Анотація. У статті розглянуто інноваційні шляхи розв'язання проблеми виростання стратегій мнемотехніки для покращення вивчення словникового запасу учнями початкових класів.

Представлено п'ять основних груп мнемотехніки: лінгвістична, просторова, візуальна, вербальна, техніка актуалізації фізичної активності. Лінгвістична мнемотехніка передбачає асоціювання певної інформації з новими поняттями, знайомими словами та/або фразами. Візуальна мнемотехніка допомагає школярам використовувати малюнки або за умов їх візуалізації, або створювати певні асоціації за основним поняттям (такими є символічні, мнемотехнічні, а також піктографічні). Вербальна мнемоніка використовується, коли зміст деяких історій, розповідей може допомогти учням запам'ятати інформацію, поєднуючи її з деякими методами, такими як групування чи перегрупування, або забезпечуючи семантичну організацію та розповідь, або створюючи ланцюжки оповідей. Техніка актуалізації фізичної активності має місце, коли частини тіла допомагають учневі запам'ятати, або за допомогою деяких рухів, або певної фізичної реакції.

Ці мнемотехніки передбачають розв'язання двох основних проблем, які акцентують увагу на локалізації онтологічних меж визначеного (добре дослідженого) об'єкта. Описи цих меж відомі як певні, довільні характеристики, що відображають склад, структуру і функціональність компонентів, генезис, взаємозв'язки мнемічної сфери особистості з іншими об'єктами (ці об'єкти також безпосередньо впливають на процес запам'ятовування інформації). У парадигмі методики навчання англійської мови формулювання визначень, які залежать від мнемічних сфер особистості, в основному здійснюється за допомогою скриптів або фреймів.

Ключові слова: мнемічні стратегії, лінгвістична мнемотехніка, просторова мнемотехніка, візуальна мнемотехніка, вербальна мнемотехніка, техніка актуалізації фізичної активності.

Стаття надійшла до редакції 25.04.2023 р.

Наукове видання

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ
Збірник наукових праць

Випуск 17

Упорядники:

**проф. Петренко О. Б., доц. Ціпан Т. С.,
доц. Баліка Л. М., Бабяр А. А.**

**Науково-бібліографічне редагування:
наукова бібліотека РДГУ**

Підписано до друку 25.05.2023 р.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 18,1. Замовлення №365/3. Наклад 300

I – 66 **Інноватика у вихованні:** зб. наук. пр. Вип. 17. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт.ун-т; упоряд.:О. Б. Петренко; ред. кол.: О. Б. Петренко, Н. Б. Грицай, Т. С. Ціпан та ін. Рівне: РДГУ, 2023. 383 с.

УДК 37: 005.591.6
ББК 74.200

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2023

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
VPM-ПОЛІГРАФ
вул. Київська, 36, м. Рівне, 33027;
тел.: 0800 - 33 - 51 - 57